

MACPRO

MAGAZINE

Juli 2011

STORT TEST

OS X LION

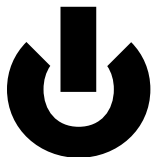
och Lion Server

Final Cut Pro X

iA Writer för Mac

Wkly för iPhone

Retro: iPod tio år

Artiklar

- 4 Ledare: "Vi går en oviss tid till mötes"
- 6 Att tämja åtta vildkatter: Mac OS X Lion är här
- 28 En server i lejonskrud: Testet av OS X Lion Server
- 43 vSphere på Xserve och i Snow Leopard Server

Tester

- 47 Final Cut Pro X: Att börja om från början
- 56 iA Writer för Mac: Minimalism galore
- 60 Wkly – vilken vecka är det?

Mer

- 64 Wanloo
- 65 Retro – iPod 10 år: "Tusen låtar i din ficka"

Missa inte

Test av OS X Lion och Lion Server

MACPRO

MAGAZINE

Månadens premiumkod
Alfons

Juli 2011
9:e sedan start

Chefredaktör & ansvarig utgivare

Joacim Melin

Övriga medarbetare

Petri Stenberg, Oskar Eklind,
Johan Wanloo

Formgivare

Johan Brook

Seniorreporter

Peter Esse

Korrektur

Olof Hennig

Kontakt

redaktion@macpromagazine.se

Annonsering

annons@macpromagazine.se

**Pressreleaser, inbjudningar
eller liknande**

redaktion@macpromagazine.se

Macpro Magazine publiceras av Melin Ord och Media
Macpro Magazine är en icke-politisk och icke-religiös fristående publikation.

ISBN 978-91-633-7797-6

Copyright 2011. Melin Ord och Media. Made on a Mac.

Vi går en oviss tid till mötes

Den här ledaren såg annorlunda ut för en stund sedan. Men två nyheter gjorde att jag ville skriva om den. Först och främst Apples senaste kvartalsrapport, där företaget ser en försäljningsökning på 142 procent för iPhone, en ökning med 183 procent för iPad och en minskning med 20 procent för iPod. Och detta på ett kvartal. Intäkterna uppgick till 15,7 miljarder dollar, och vinsten på hela 3,25 miljarder dollar. På ett kvartal.

Och ändå vilar Steve Jobs skugga och hans roll på Apple tungt över företaget. Knappt en halvtimme innan Apple presenterade sin kvartalsrapport, som visar att företaget säljer så många iPhones (20,34 miljoner exemplar på ett kvartal) och tjänar så mycket pengar så det är närmast obcent, så gick Wall Street Journal ut med nyheten att Apple nu börjat undersöka möjligheterna för att hitta en ersättare till Steve Jobs. Apple har givetvis inte sagt ett ord om detta och lär inte göra det heller förrän Jobs antingen är tillbaka på jobbet, eller förrän det är helt klart att han aldrig kommer att kunna fortsätta. John Gruber på *Daring Fireball* är av åsikten att en rekrytering av en ny VD till Apple som inte kommer innifrån företaget är ett katastrofalt misstag (John Sculley är ett bra exempel på det...), och att om någon ska ta över så sitter han redan i Apples högsta ledning. Jag delar utan tvekan den åsikten, men håller ändå tummarna för att Jobs kommer tillbaka. Inte bara för Jobs

skull (ingen förtjänar att tyna bort i cancer), utan också för Apple och hela branschens skull. Apple har under Jobs ledning drivit IT, mobil, film- och musikindustrierna framför sig med en morot och en piska och tvingat inte bara Apple utan alla företag som Apple samarbetar eller konkurrerar med att tänka om och göra bättre och smartare produkter. I vissa fall har det gått bra, i andra inte. Börjar man ens tänka på hur datorer, telefoner och tablets såg ut för 5-10 år sedan så förstår man snabbt hur viktig denne man är.

När detta skrivs så har maskineriet för att lägga upp OS X Lion på Mac App Store dragits igång på allvar. Vi har arbetat stenhårt med att få ut detta nummer tidigare än vanligt för att du direkt ska få reda på vad OS X Lion och OS X Lion Server handlar om och vad du kan förvänta dig av respektive operativsystem, som nu som tidigare egentligen är samma skrot och korn i botten.

Peter Esse har slitit som ett djur och offrat lite av sin semester för att leverera ett stort test av Final Cut Pro X, och

Johan Brook och **Petri Stenberg** har jobbat övertid med layout respektive vidareutveckling av vår iOS-applikation som du kan lägga vantarna på när iOS 5 släpps under Augusti.

Augustinumret är således dedikerat åt iOS 5, men också massor med andra tester och artiklar. Vi kommer också att följa upp lanseringen av OS X Lion med fler artiklar som går ännu mer på djupet.

Väl mött då!

Jocke

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Johan Brook', with a long horizontal stroke extending to the right.

Att tämja åtta vildkatter: Mac OS X Lion är här

Det är inte helt lätt att summera OS X Lion, som operativsystemet heter. Mac är struket ur namnet och hela plattformen rör sig mot iOS i utseende och handhavande. Är Apple på rätt väg?

Av Joacim Melin

Sedan Mac OS X först lanserades den 24:e Mars 2001 så har operativsystemet utvecklats från ett embryo, ett kraftigt begränsat operativsystem för att ge utvecklarna något att börja arbeta med för att få över sina applikationer från MacOS 9 till den nya Unixbase-rade världen som Apple nu slungade in dem i.

Apple visste, och hade vetat sedan mitten på 90-talet, att det inte räckte med lækker hårdvara för att hålla kvar kunderna i all och evig framtid, utan motorn, operativsystemet, måste moderniseras och det ordentligt. Försöken att bygga in flerprogramskörning och andra moderna funktioner i MacOS hade misslyckats fatalt och operativsystemet var helt enkelt inte gjort för att hantera allt det som 2000-talet erbjöd i form av digitala medier och mer kraftfulla datorer. Kort sagt – en G3 eller G4 med MacOS 9 var som att riva sönder tusenlappar i duschen. Det var bortkastade pengar och bortkastad kraft eftersom de snabbare processorernas kraft gick åt till att lösa problem i operativsystemet istället för att kunna komma användarna mer direkt till godo.

I en inte helt annan galax, för inte så värst länge sedan ...

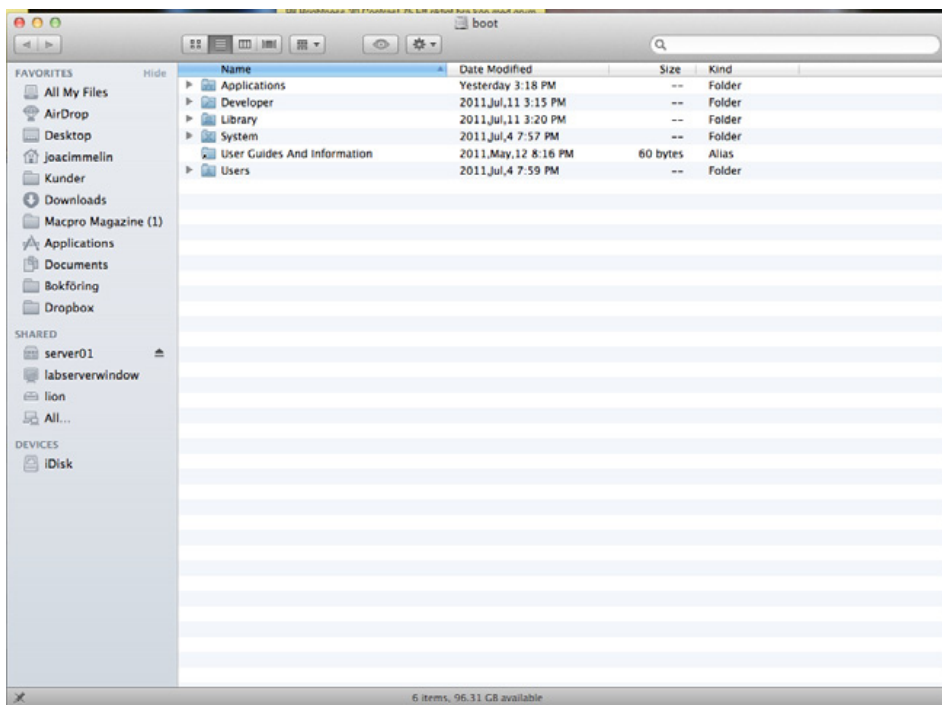
När Mac OS X släpptes var det Cheetah (“Gepard”), som var kodnamnet. Operativsystemet stödde inte AppleTalk och AFP stöddes endast över TCP/IP ihop med http, ssh och FTP. Att ansluta till Windows-baserade servrar var helt uteslutet, och så också att kunna bränna en CD-ROM-skiva eller spela upp en DVD-film.

Applikationerna i den första versionen var inte heller många; Terminalen, Mail, en adressbok, sökverktyget Sherlock och TextEdit. Stöd

för PDF, AppleScript, OpenGL och applikationsdockan var inbyggda funktioner som var nya tillsammans med Mach-kärnan, äkta flerprogramskörning och Cocoa och Carbon API:erna för att utveckla applikationer för OS X direkt eller för att portera gamla MacOS 9-program till Mac OS X på det lite snabbare och enklare sättet. Microsoft var med sitt Microsoft Office X en stor anhängare till Carbon, vilket också märktes när man körde programsviten, bör väl tilläggas. Ett annat problem var att endast de senare G3- och G4-modellerna kunde köra Mac OS X utan problem. De äldre PowerMac G3-modellerna (se artikeln *“The White Album”* i Juni-numret av Macpro Magazine) kunde exem-

pelvis köra Mac OS X 10.0 men framåt version 10.3 gick det inte längre att installera operativsystemet utan lite smarta tredjepartsapplikationer som XPostFacto, 10.2.8 var nämligen den sista versionen som officiellt stödde denna modell.

Det var inte förrän Mac OS X 10.2, Jaguar, som kattemat började visas upp mer öppet med det extremt pimpade X:et på kartongen. Adressboken förnyades, Rendezvous lanserades och fick senare döpas om till Bonjour, CUPS infördes som skrivarhanteringslösning i Mac OS X, Findern hade gjorts om (något som har gjorts i varenda version av Mac OS X före och efter 10.2), ett bättre Mail med kraftfull hantering

av skräppost och äntligen stöd för Windows-baserade servrar i och med införandet av Samba i Mac OS X. Quartz Extreme, Sherlock 3 och i en senare underhållsrelease (10.2.3 server) också ett journaliserat filsystem som även släpptes senare till klientversionen. En annan stor, och liten, nyhet var att den glada Macintosh som i 18 år varit uppstartsbilden för MacOS och senare Mac OS X numera ersatts av en grå Apple-logga.

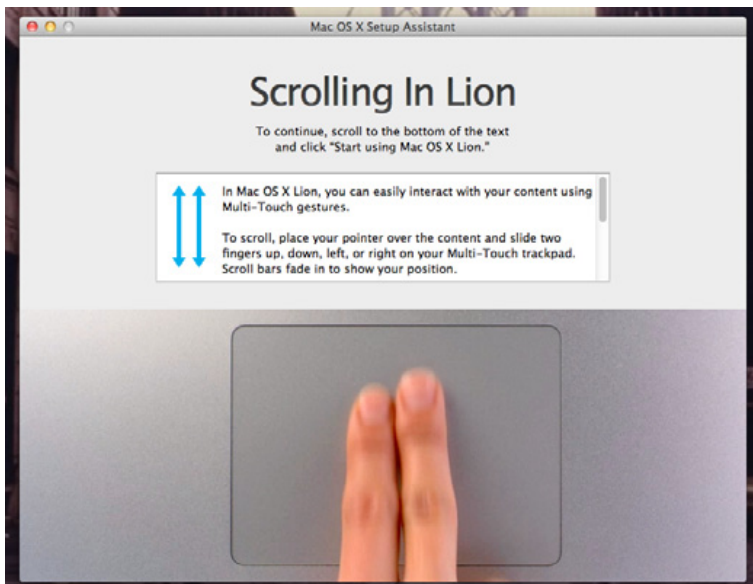
Mac OS X 10.4, Tiger, var inte heller snål på nyheterna. Spotlight, iChat AV, Safari med RSS-funktion, Mail version 2 med smarta brev-lådor, Automator, Dashboard (som inte lånad så lite funktioner från Konfabulator om någon minns den applikationen), VoiceOver, kraftigt förbättrad synkronisering mot .Mac, QuickTime 7, Quartz Composer och ett utökat 64-bitarsstöd på de plattformar som stödde det.

Den stora nyheten var givetvis att Apple skulle gå över till Intel-plattformen x86, och Mac OS X 10.4.4 var den första publika versionen som stödde den nya arkitekturen. Givetvis tog det inte många dagar innan hackade versioner dök upp som kunde köras på (nästan) vilken PC som helst.

Adjö, och välkommen!

Anledningen till att jag lite smått nostalgiskt tar er med tillbaka i tiden drygt 10 år är att den version av Mac OS X, förlåt, OS X vi nu ska leva med innebär ett enormt brott med det gamla Mac OS X på fler sätt än ett. iOS och OS X närmar sig varandra i både fingerrörelser och funktioner och utseende i det grafiska gränssnittet och om du tyckte att OS X under åren blivit allt fetare och fetare så är det ingenting mot vad du kommer att uppleva med OS X Lion.

Lion är en välkommen nyhet, oavsett. Här finns det gott om små och stora nyheter och även om mycket av det grafiska kladdet går att leva med, eller stänga av om man inte orkar med det, så är det i vissa avseenden logisk utveckling från Snow Leopard, som i sin tur var en ganska rejäl “renovering” av Leopard där många underliggande funktioner rensades bort och byttes ut för att bana väg mot det vi nu ska använda.

Småsaker som är värda att nämna är det nya fullskärmsläget för applikationer, pushnotifieringar a’la iOS som nu också finns i Lion, förutsatt att applikationen stödjer det. Applikationen behöver dessutom inte vara igång för att ta emot och visa en pushnotifiering. Om du har fått det allt svårare att hitta dina applikationer och inte vill köra något som exempelvis Alfred så finns numera Launchpad. Ett snyggt sätt att hitta och starta ett program.

admin

Other...

Den första nyheten ser du redan när du installerar Lion. Du laddar ned uppgraderingen från Mac App Store och sedan är man igång och rullandes på under en halvtimme. Om du sedan tidigare har automatisk inloggning avslaget så kommer du att mötas av en helt ny inloggningsskärm och då också för första gången den nya bakgrundsdesignen, som lånas av iOS. Att gester på styrplatta eller med Magic Mouse är en stor grej i Lion får vi sedan reda på direkt efter att vi loggat in första gången då ett antal gester visas direkt.

Detta är också den enda egentliga introduktion till nyheterna i OS X Lion du får.

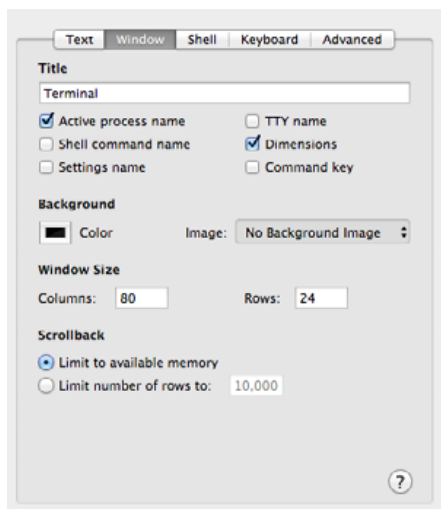
Men det finns mer.

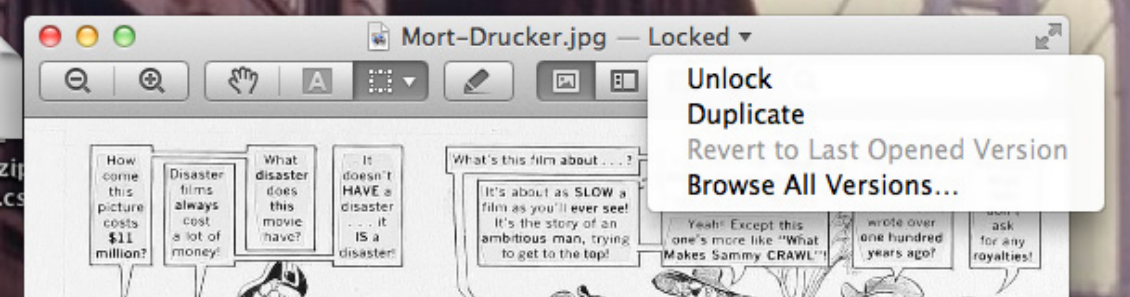
Terminalen

Terminalen är den applikation som tagit stora steg främst i och med Snow Leopard. Numera kan du också sätta en egen bakgrundsbild på varje terminalfönster och om du haft ett fönster öppet tidigare och sedan avslutat Terminal så kommer det tidigare innehållet att visas med en gråare text för att visa vad du senast sysslade med. Om du inte var inloggad via SSH kommer du också att automatiskt hamna i den katalog du sist befann dig i. Små men ändå smarta ändringar.

Dockan

Ser du något underligt? Jodå, de små “lamporna” under en öppen applikation är borta. Du kan slå på dem igen genom att öppna inställningarna för Dockan.

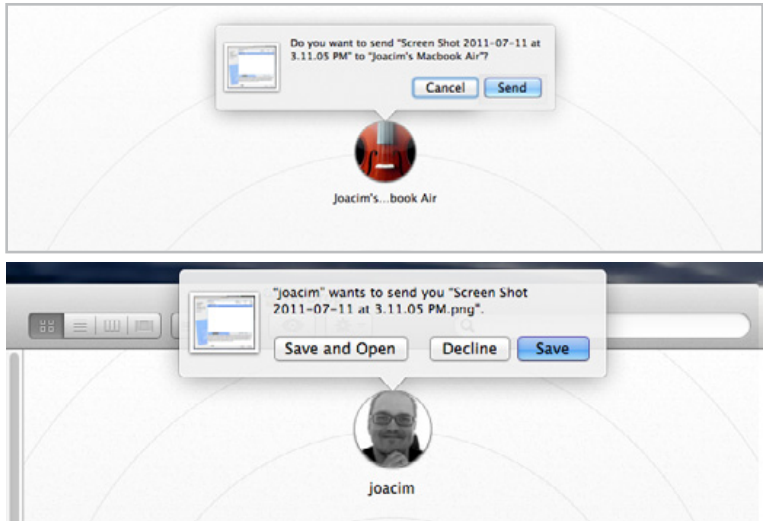

Låsta dokument

Du kanske noterar numera att när du öppnar ett dokument så kan det stå att det är "låst" uppe i dokumentfönstrets övre rad. Detta är en del av den nya versionshanteringen för enskilda filer i OS X Lion där du, om applikationen stödjer det, backa till äldre versioner av ett visst dokument. Ändringar sparas automatiskt så du behöver aldrig trycka cmd-s längre i Pages.

Airdrop

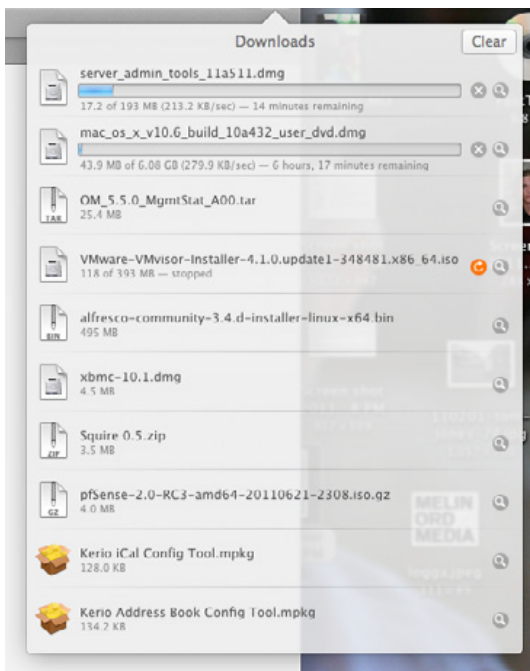
Detta är en funktion som garanterat kommer att driva IT-avdelningarna till vansinne, och jag undrar hur många minuter det kommer att ta innan någon börjar gräva i vilka portar man måste spärra i switchar och routrar för att stoppa trafiken mellan två maskiner via Airdrop. För den som vill veta använder Airdrop Bonjour för sin kommunikation vilket innebär att det är samma portar som för exempelvis AirPlay, AirPrint, lokal iChat-kommunikation och hemdelning i iTunes. Det är såldes portarna **5297** (TCP), **5298** (TCP/UDP) och **5353** (UDP). Det kan också uppstå problem mellan WIFI-anslutna maskiner och de som sitter och kommunicerar enbart med trådbundet Ethernet, enligt buggrapporter jag sett från GM-releasen av Lion. Sitter olika datorer på olika

nätverkssegment och routrar inte öppnat för kommunikation av dessa tre portar så kommer AirDrop inte att fungera. Slutligen så fungerar AirDrop heller inte över Internet då det är en funktion som bygger på att en Mac skriker efter alla andra tillgängliga Mac:ar på sitt lokala nätverk medelst broadcasts (jämför med exempelvis TFTP där en maskin skriker ut på ett lokalt nät efter en viss fil från en TFTP-server. Den server som svarar först skickar filen).

AirDrop har fungerat bra i mina tester, men så sitter ju mina maskiner på ett och samma nätverk också. Dock har jag märkt att om jag öppnar Airdrop-fönstret på min 11" Macbook Air så syns inte min Mac Pro förrän jag går in i Airdrop-fönstret på den sistnämnda. Kanske är det en bugg, eller så är tanken att funktionen inte ska vara aktiv om inte båda parterna vet om att den är det. Troligen är det så och det är också helt logiskt.

Safari

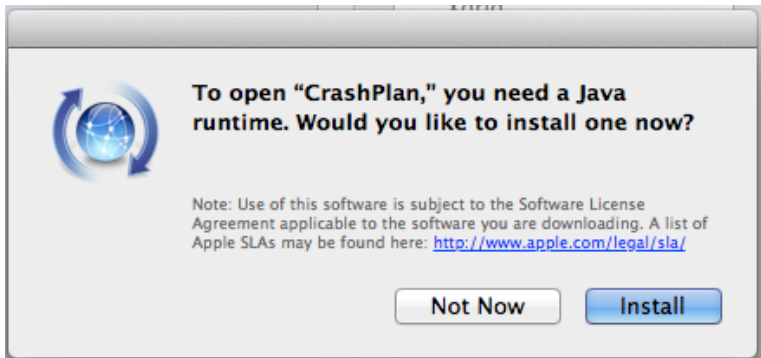

Först och främst några ord om Safari och dess prestanda. Detta är numera den snabbaste webbläsare jag varit med om. Den är helt enkelt sjukt, vansinnigt snabb och inga superlativer räcker för att beskriva hur kvick den är.

Nya funktioner finns det också. En av dem är den nya nedladdningsvyn där du kan se status på alla nedladdningar, precis som du tidigare kunde göra i ett separat fönster i tidigare versioner av Safari. En annan är hur du numera med en svepning på din styrplatta eller Magic Mouse nu kan navigera framåt eller bakåt i din

surfhistoria. Det är en snygg och användbar funktion som man vänjer sig väldigt snabbt vid, bör väl tilläggas.

En annan funktion som det snackats om på förhand är Reading List, en sorts Instapaper Light där man kan spara webbsidor för senare läsning. Personligen föredrar jag Instapaper och fortsätter betala för den.

Java

Det är lite förvånande att finna att Java ända sedan den första utvecklarbetan av Lion inte är en del av operativsystemet. I och med GM-releasen som detta test baseras på så har detta inte förändrats och det innebär att Java numera gör Flash sällskap i att vara persona non grata i OS X som operativsystem, såvida du inte installerar det själv alltså. I fallet Flash får du ingen som helst hjälp av Apple medan i fallet Java får du en dialogruta som frågar om du vill ladda ned Java eftersom du ska köra en applikation som kräver det.

Skärmdelning

Tidigare kunde man endast ta över en befintlig skärm på en Mac (eller logga in som en användare) och flera användare kunde inte dela samma maskin utan att störa varandra. Nu kan man logga in på ett fjärrskrivbord utan att störa eller behöva sparka ut den som arbetar med maskinen. Du kan vidare lägga in flera Apple ID:s över de du vill ska kunna fjärrstyra en viss Mac och du kan via ett observationsläge låta en

person titta på ditt skrivbord utan att kunna kontrollera det. Perfekt för support, kurser och sådant.

SSD och tredjepartsdiskar

I och med Snow Leopard 10.6.8 lade Apple in stöd för SSD Trim i operativsystemet, men endast för SSD-enhet som Apple själva levererat. Tredjepartsdiskar stöddes inte. I Lion är det tyvärr ingen skillnad på den punkten, men givetvis finns det hack för att fixa det i version 10.6.8 av Snow Leopard och det lär det också göra i OS X Lion.

INTEL SSDSA2CW120G3:

Capacity:	120.03 GB (120,034,123,776 bytes)
Model:	INTEL SSDSA2CW120G3
Revision:	4PC10302
Serial Number:	CVPR115601X2120LGN
Native Command Queuing:	Yes
Queue Depth:	32
Removable Media:	No
Detachable Drive:	No
BSD Name:	disk0
Medium Type:	Solid State
TRIM Support:	No
Bay Name:	Bay 1
Partition Map Type:	GPT (GUID Partition Table)
S.M.A.R.T. status:	Verified

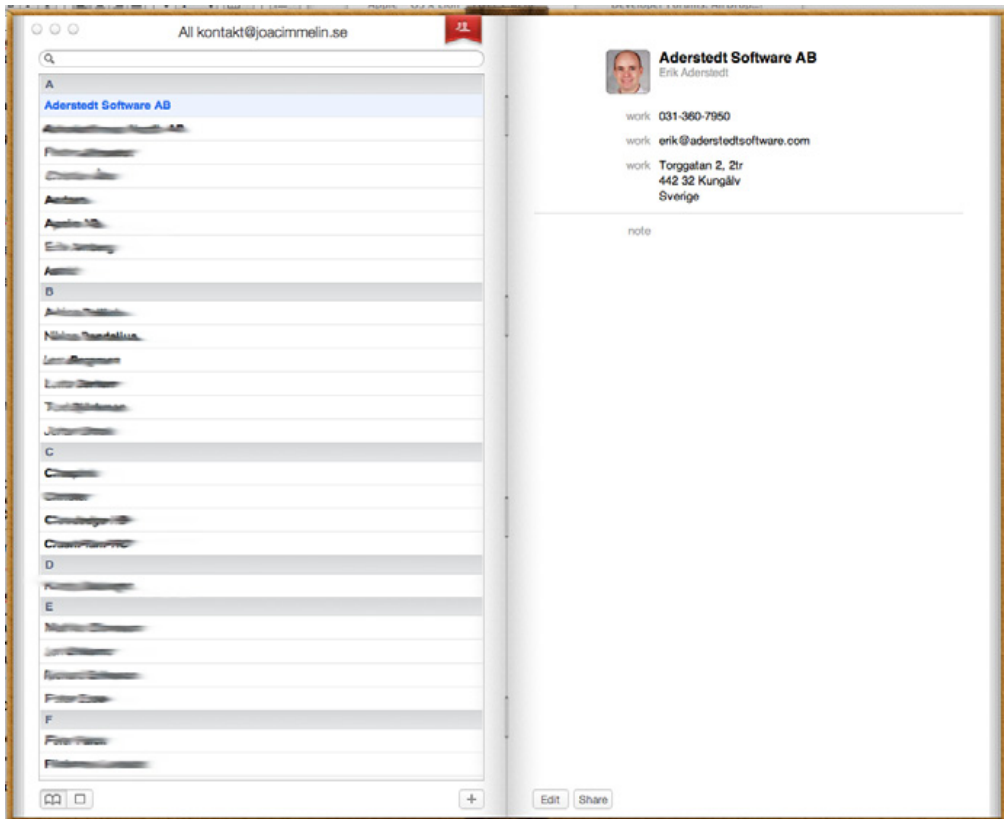
Windowsmigrering

Haha. Nu gör väl Microsoft en lök så hårt så närmaste varningscentrum för jordbävningar lyfter luren och undrar vad som pågår uppe i Redmond. Du kan nämligen numera migrera din PC med Windows till OS X Lion. Nej, det innebär inte att du kan köra OS X Lion på din Dell-PC, men du kan med en smart programvara på din PC mogrera över användare, dokument, kalendrar, e-postkonton från Outlook och Windows Live Mail och bilder till din Mac helt automatiskt.

Om din Mac

Funktionen Om Din Mac har fått sig en rejäl översyn efter att ha sett i princip likadan ut sedan de första versionerna av OS X. Du får nu upp en snygg bild på varje del av Mac:en och även tillhörande utrustning som skärmar och sådant om de också är gjorda av Apple, sannolikt kopplat mot samma databas som du själv kan surfa till hos Apple för att registrera alla dina Apple-produkter. Vidare får du exempelvis instruktioner om hur du stoppar in mer minne i din dator genom en länk till en supportsida hos Apple för i mitt fall en Mac Pro. Smart och snyggt och verkligen en välbehövlig uppräckning av hela denna del av operativsystemet.

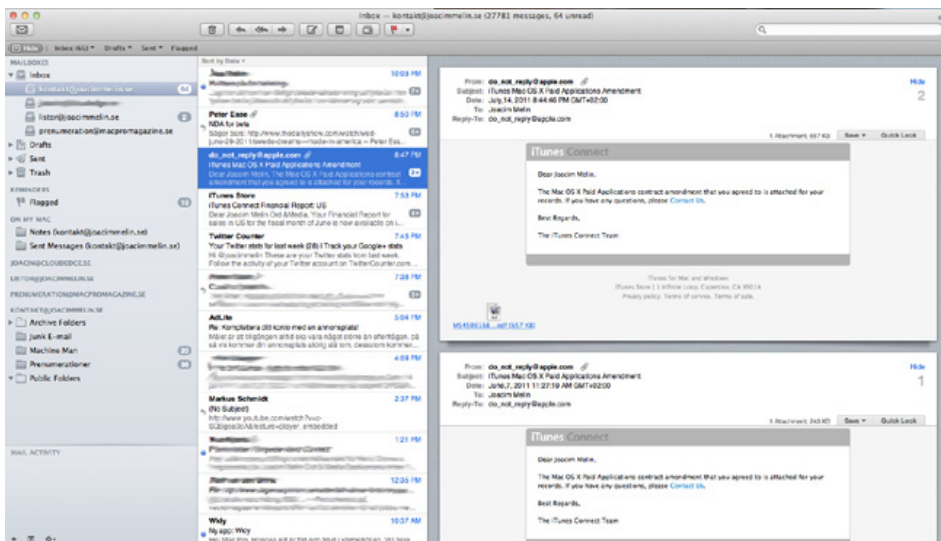

Adressboken

Jag går senare in på att iCal inte är direkt vackert nu för tiden. Det är dock ingenting mot hur adressboken ser ut. Någon på Apple fick kanske en idé, jag gissar att det inte var Mike Matas, GUI-geniet som numera kör egna lådan Push Pop Press, utan någon praktikant. På fyllan. Ungefär så illa är det. Hela utseendet ser ut som det var hämtat från en Amiga 500, och då var det säkert både charmigt och lite crazy att utforma adressboken som en... bok. Men det är det inte nu. Jag vill ha

en adressbok som är effektiv, som ger mig en bättre överblick och som inte är i vägen. I OS X Lion är det tvärtom - adressboken tar fokus och den känns mer klumpig och omständig. Adressboken har nu stöd för adresser från Yahoo också, men i övrigt är nyheterna få förutom fler fält i varje adresskort. En GUI-mässig dikeskörning från Apple.

Mail

Har du kört Sparrow så kommer du att känna igen dig. Och efter att du kört nya Mail så kommer du att förstå Sparrow bättre. Ungefär så kan man summera Mail i Lion. Diskussionsvy som dök upp i Snow Leopard är nu standard, det är också ett mer minimalistiskt utseende som är som gjort för att ta upp en hel skärm om du sitter på en mindre bärbar maskin, något som Apple kallar "Widescreen Mail". Som bilden visar har jag ändrat tillbaka en hel del till hur Mail har sett ut tidigare men det

kanske är en vanefråga eller hur man är van att arbeta.

Kör du mot en Exchange-server kan det vara trevligt att veta att Exchange 2010 numera stöds fullt ut, och som om det inte vore nog så kan du också aktivera semestermeddelanden direkt från Mail på en Exchange 2010-server.

När den blöta taxen ramlar ned i skallen på dig

Ibland går det åt pepparn med råge. OS X Lion har flera intressanta nya sätt att styra upp din dator på om Lion skulle kasta in handduken. En återställningspartition är numera en del av operativsystemet och skulle nåt balla ur så kan du starta från den för att fixa eller installera om operativsystemet. Om du startar upp i Recovery Mode kan du också använda Safari för att hoppa in på exempelvis Apples supportsidor, och du kan givetvis sedan tidigare återställa en backup från Time Machine.

Nätverksnytt

Nätverksdelen i OS X Lion är inget mindre än en ren sensation. Samba är numera borttaget i både klient- och serverversionen av OS X Lion och är ersatt med vad som ser ut att vara något egenutvecklat av Apple. Prestandan känns rappare, och SMB-implementationen stödjer numera DFS och kan precis som AFP också återkoppla till en Windows-baserad filserver. Utöver det har Apple också lagt in stöd för NFSv4 och när du ansluter till en nätverksresurs som kräver ett lösenord får du upp en dialogruta där du kan logga in helt automatiskt.

Minns du XSAN? Du vet, programvaran som kostade över 20 000 kr per användarlicens? Den är numera inbyggd i OS X Lion. Yay! En ny vy i systeminställningarna gör det också enklare att montera och avmontera volymer och som om det inte vore nog så gör HFS+-formaterade XSAN-volymer numera skillnad på filnamn med både stora och små bokstäver.

Övriga nyheter

Numera har iChat också stöd för Yahoo Messenger och en hel del andra funktioner som påminner inte så lite om exempelvis Adium. iChat stödjer också plugins som gör det möjligt att lägga in ytterligare tjänster i programmet. iCal har fått ett nytt utseende, vilket i mitt tycke är ett steg helt åt skogen. Det kanske hade fungerat i iOS men inte i OS X, anser jag. En smart grej är däremot något Apple kallar “Heat map” där du kan se vilka tidsperioder som du har mer att göra än under andra. Findern har fått en rad förbättrade och utvecklade sökfunktioner, samtidigt som Spotlight i GM-versionen av OS X Lion inte fungerade alls för undertecknad. En omindexering av datat behövdes tvingas fram för att funktionen skulle fungera igen. FileVault 2 krypterar numera hela din hårddisk och inte enbart hemkatalogen och krypteringen sker omedelbart och ska inte slöa ned din dator nämnvärt. Du kan dessutom kryptera externa hårddiskar via FireWire eller USB (Thunderbolt nämns inte men jag antar att diskar anslutna via den bussen också fungerar) och du kan också radera hela hårddisken omedelbart.

Apple anser att det naturliga sättet att skrolla i ett fönster är tvärtom mot vad det varit i tidigare versioner. Alltså ska man dra fingret nedåt för att scrollera uppåt, och uppåt för att scrollera nedåt. Hängde du med? Nej, det är faktiskt precis så galet som det låter. Funktionen går givetvis att slå av, och jag gjorde det per omgående. Vidare anser Apple att scrollraderna i varje fönster inte ska synas såvida du inte placerar muspekaren där raden ska vara och drar uppåt eller nedåt. På en större

skärm är detta mindre irriterande men på en mindre skärm, exempelvis i en 11” Macbook Air, så är det helt oanvändbart. Apple vill givetvis att vi nu ska tränas till att använda gester av olika slag för att navigera runt i OS X men jag råkar trivas bra med hur det såg ut i Snow Leopard och lär fortsätta arbeta så. Kalla mig gärna träkmåns om så önskas.

Software Update visar nu om den hämtar sina uppdateringar från en lokal Software Update-server och i så fall vilken server det är. Snyggt och trevligt.

FaceTime är Apples nya videokonferensprogram för OS X och iOS. Programmet ligger latent och väntar på inkommande “samtal”, och det

är ett trevligt program men det är också synd att det inte fungerar över 3G från iOS-enheter utan endast via WIFI. Synd är det också att Apple inte har släppt iMessage för OS X, men det kanske kommer.

Preview börjar innehålla allt mer redigeringsfunktioner. En liten kul detalj är att du nu kan scanna in din signatur och sedan lägga in den i dokument du har öppnat i Preview. Du kan också göra mer med dokument i programmet som att skriva ut iWork och Office-dokument.

När du väcker din Mac från vila eller loggar in så öppnas de applikationer du hade öppna innan maskinen somnade eller stängdes av. Du kan givetvis också välja att göra en “ren” omstart och inte behöva öppna någonting när du loggar in nästa gång.

Du kan numera dela ut mappar till andra baserat på deras Apple-ID. Du behöver alltså inte skapa ett fysiskt användarkonto på din Mac för den eller de personerna utan lägg in deras Apple-ID:s och vad de har tillgång till.

Har du en OS X Lion Server kan denna nu skicka pushnotifieringar till din Mac om allt från händelser i din kalender på servern till om det ska göras något med din Mac. Mer om detta i artikeln om OS X Lion Server.

Time Machine stödjer numera lokala snapshots om du skulle råka vara utom räckhåll för en Time Capsule eller backupvolym på en server. När du sedan ansluter till din Time Capsule får du upp två tidslinjer,

en som visar vad du gjorde medan du var ute på äventyr och en som visar hur läget är på din Time Capsule.

Summering

Det är mycket godis i OS X Lion. Över 250 nyheter finns det att leka med. Mycket av det är imponerande, en del av det irriterande och annat förbryllande och kanske oroande. Jag må vara en IT-stofil av rang nummera, men jag vill att min dator ska vara en dator, och min surfplatta en surfplatta och min iPhone en smart mobiltelefon. Jag vill inte ha en dator som fungerar som de två andra, och de två andra ska fungera för vad de är byggda för att göra. Därför redigerar jag inte film på min iPhone, jag skrev inte det här testet på min iPad 2 och jag vill heller inte att min Mac Pro för närmare 30 000 kr ska fungera som eller kännas som en iPad. Det är en arbetsstation, och de små subtila ändringarna som Apple nu inför med en tanke om att skapa ett mindre plottrigt gränssnitt är ett steg i fel riktning.

Så tumme upp för det allra mesta, tumme ned för adressboken, gester, dolda skrollrader och annat som de skalat bort för att OS X Lion ska få en renare och elegantare yta. För yta är inte allt, i synnerhet inte i ett operativsystem för en dator. Man ska kunna arbeta med det också.

En server i lejonskrud

Det stora testet av OS X Server Lion

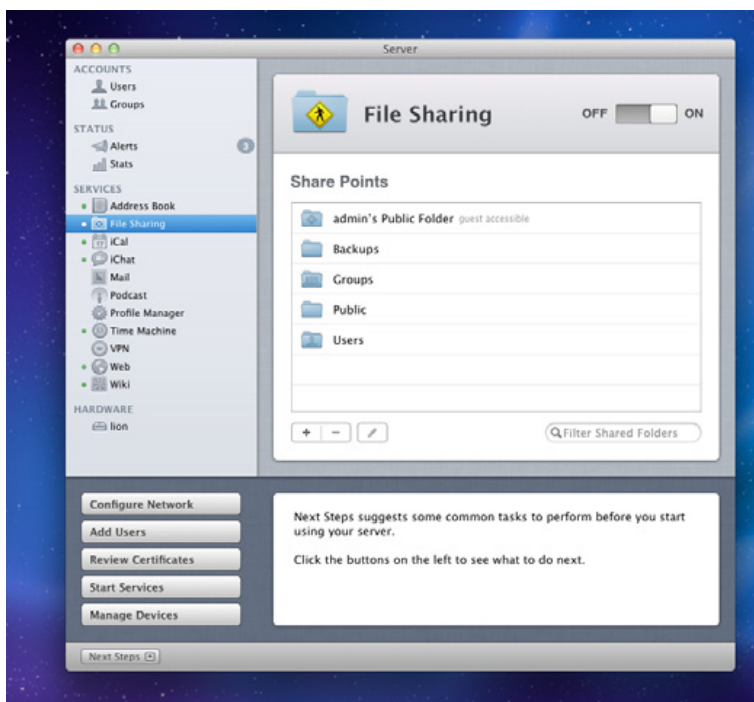
Farhågorna om att Apple efter att lagt ned Xserve också skulle dumpa Mac OS X Server hade lyckligtvis ingen verklighetsanknytning. Istället har Apple nu, äntligen, tagit tag i många av de tillkortakommanden som Snow Leopard Server.

Av Joacim Melin

Allt i denna text baserar sig på den fjärde betaversionen och golden master-versionen av OS X Server 10.7. Funktionerna i dessa har genom hela testet varit relativt stabila och därför känns det tryggt att också basera ett test på dessa förhandsversioner. Givetvis kan saker ha ändrats tills den färdiga versionen släppts till kunderna men då ingen nyare version dykt upp till utvecklarna, och inga uppdateringar släppts via

Software Update eller Mac App Store så utgår jag ifrån att detta är den skarpa versionen som Apple kommer att släppa publikt.

Administration

Med Snow Leopard Server försökte Apple sig på att introducera ett nytt, enklare sätt att administrera en server. Server Admin fick nämligen sällskap av Server Preferences, ett program som endast gick att köra om servern inte var uppsatt i "avancerat läge". Av den anledningen var inte många som körde Server Preferences, men hade man vetat vad

Apple då hade i kristallkulan så hade man då insett att detta var framtiden. I Lion Server har Server Preferences ersatts av Server, kort och gott. Programmet innehåller de vanligaste tjänsterna du förväntas använda i din server. Dessa är adressboken, fildelning, iCal Server, iChat Server, Mailservern, Podcastserver, Profile Manager, Time Machine Server, VPN-server, webserver och Wikiserver. Server-programmet larmar också om något är galet och du kan genom dessa larm styra upp problemet genom att låta Server-programmet lösa det själv, exempelvis lägga på en uppdatering.

Profile Manager är en ny tjänst som gör en hel del spännande saker. Jag återkommer till den senare.

Genom Server Admin (jag återkommer till detta lite senare i texten) kan du fortfarande hantera DHCP-servern, DNS-servern, brandväggen, e-postserverns mer avancerade inställningar, NAT, NetBoot, Open Directory, Podcast Producer, Radiusservern, Software Update-servern och Xgrid.

Smått och gott

I iCal-server kan du numera lägga till bokningsbara objekt, exempelvis ett konferensrum eller en poolbil. Webbportalen för användarna har fått sig en översyn men i grund och botten är det samma funktionalitet som tidigare. Wiki Servern har uppgraderats till version 3 där man också kan skapa en webbaserad projektplats.

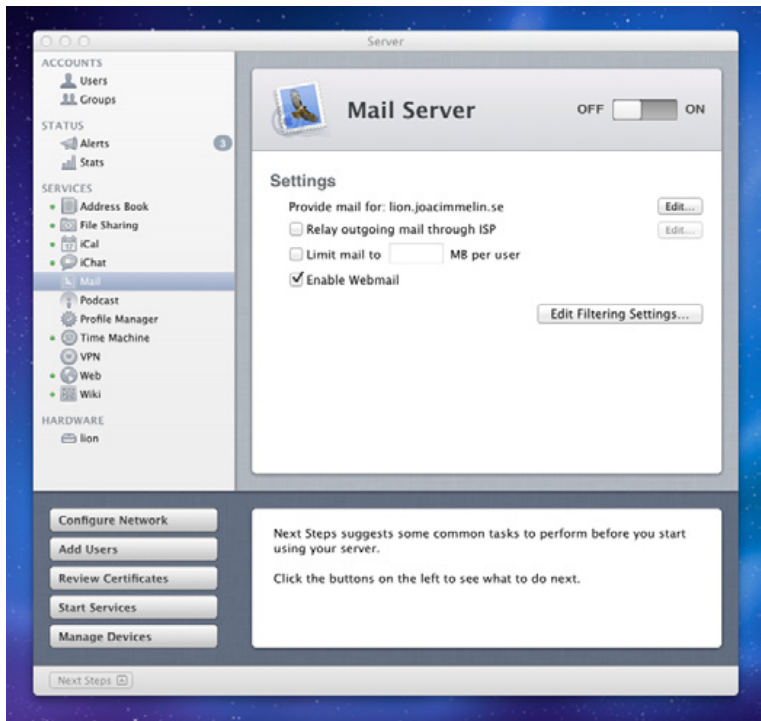
En sak vi är stolta över är vår skicklighet att sköta projekt.

Från några av våra uppdragsgivare har vi fått höra
att vi är "oerhört strukturerade",
att det är "ordning och reda" på det vi gör och
att man bör anlita oss "så tidigt som möjligt
för att få [vår] syn på arbetsprocesser".

Vi kallar oss

FLEECE LABS

och vi utvecklar mjukvara för webb och iOS.

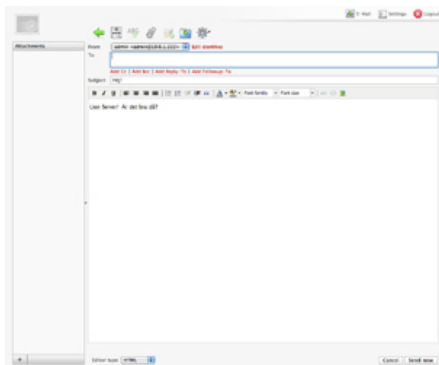

E-postservern

Om du tyckte att e-postservern i Snow Leopard Server inte var något att direkt komma med, så är den samma i OS X Server 10.7 ännu mindre att komma med. Precis som i Snow Leopard Server är det kombinationen Postfix och Dovecot som står för SMTP respektive IMAP. Men att sätta upp e-postservern kan göras på två sätt numera. Om du använder Server-applikationen har du ett fåtal inställningar att göra, exempelvis vilken domän e-postservern ska ta emot mail till, inställningar av spam-filtret, utgående relayserver och e-postquota. Saknar du något? Jo vars,

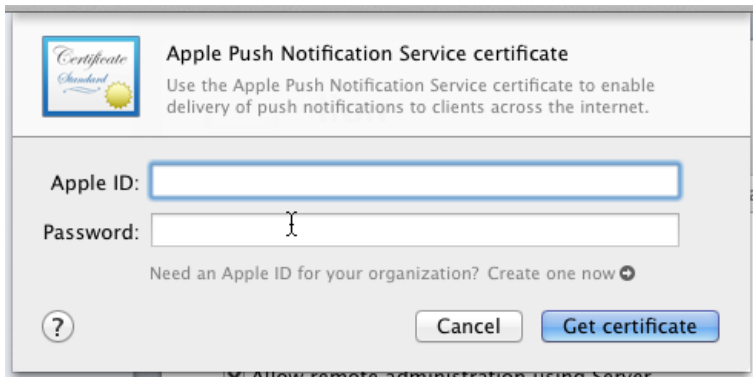
det är tonvis med inställningar som försvunnit, och lyckligtvis kan du trixa med dessa via Server Admin, som i beta- och GM-versionen av OS X Server Lion inte installerats som standard utan är en separat nedladdning. Ska man dra några slutsatser av det så är det att Server Admin är på väg bort och att servern kommer att fortsätta förenklas för att på så sätt passa de mindre erfarna serveranvändarna som vill kunna sätta upp en enkel server hemma eller på kontoret.

Nåväl, åter till e-postservern. Genom Server Admin noterar jag också att i fliken för avancerade val så har Apple tagit bort valet Data Store, alltså att du själv kan bestämma var din e-post ska lagras. Troli- gen inget som inte går att lösa med en symlänk i Terminalen men såna här ändringar är onödiga anser jag. En ändring som inte alls var onödig

var bytet av gamla Squirrelmail till Roundcube för webbmailfunktionen i OS X Server. Tyvärr har Apple inte "Applefierat" gränssnittet i Roundcube och heller inte lagt in några egenutvecklade plugins för att ytterligare snygga till det lite, vilket är trist. Samtidigt är Roundcube ett enormt lyft jämfört med Squirrelmail, och tyvärr verkar det som att Apple var de sista att inse att bytet behövde

göras eftersom i princip varenda OS X Server-maskin som jag arbetat med under de senaste 2-3 åren antingen redan har Squirrelmail installerat, eller så har jag fått i uppdrag att installera det. Stabil och snygg lösning hur som helst.

En av de stora trätoämnena med e-postservern i OS X Server ända sedan 10.5 och iPhone OS 3.0 (numera iOS), är möjligheten att skicka e-post, kalenderuppdateringar och adressboksuppdateringar via push a la ActiveSync. I iPhoneOS 3.0 hade Apple byggt in IMAP IDLE-funktionen i operativsystemet för det ändamålet, det var ju det enklaste sättet eftersom det var inbyggt i både mailservern och mailapplikationen i Mac OS X och gav en pushfunktion. Men Apple släppte snabbt iPhone OS 3.0.1 lagom till att Snow Leopard Server skulle släppas och då var IMAP IDLE-funktionen borta från iPhone. Apple menade att de aldrig lovat att pushfunktionen skulle fungera även med iPhone, vilket stämmer om man tittade på de smått luddiga formuleringarna på produkt-sidan för Snow Leopard Server på Apples hemsida, men i handboken till operativsystemet framgick det klart och tydligt att pushfunktionen skulle fungera med iPhone.

Hoppa fram till, tja, nu och Apple har äntligen uppfyllt sitt löfte om pushfunktion till iOS från sin egna serverprodukt, och detta är också tillfället då jag rättar mig själv angående vad jag skrev i WWDC 2011-artikeln i förra numret av Macpro Magazine, där jag skrev att

Apple i sedvanlig ordning lovar push men inte kan hålla det löftet. Nu har Apple gjort vad de skulle ha gjort hela tiden - knepet är att Apple nu använder sina egna pushnotifieringsservrar som applikationer i iOS och nu också OS X använder. Apple har utformat implementationen av detta riktigt bra: du konfigurerar pushfunktionen när servern konfigureras för första gången och anger då ett Apple-ID , lämpligen ditt egna. När du gjort det kopplas din server ihop med Apples pushservrar och du får sedan ett mail om att kopplingen gjorts och är klar att använda. Eftersom e-postfunktionen i iOS5 troligen fortfarande bygger på IMAP om du vill använda e-postservern i OS X 10.7 Lion så gissar jag att det skickas en pushinstruktion från servern via Apples pushservrar till din iOS-enhet, som då hämtar hem e-posten. Hur det kommer att fungera i praktiken ber jag att få återkomma till när iOS 5 släppts.

XSan

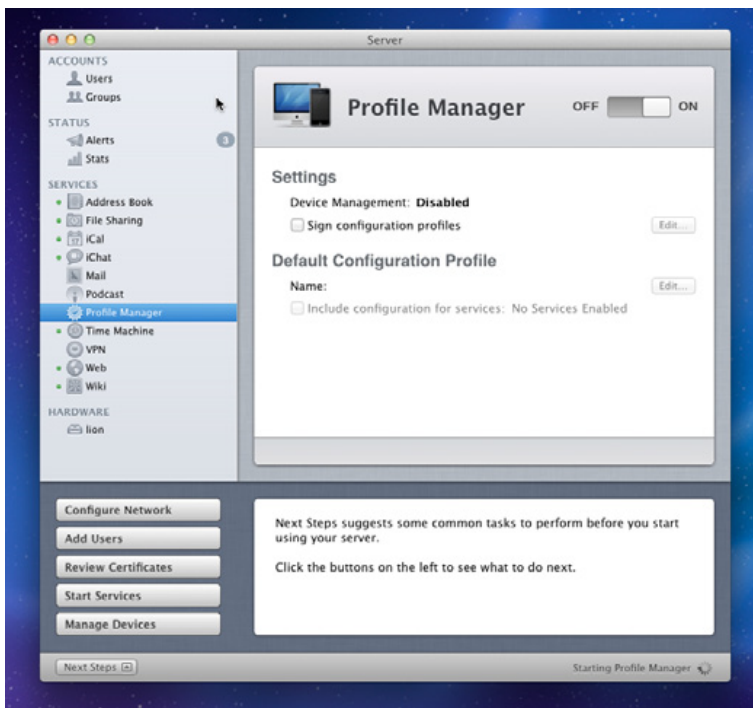
En stor nyhet för de som använder XSan är att XSan numera är gratis i både klient- och serverversion av Lion, en stor besparing för alla som vill köra XSan men ännu inte haft råd då en Xsan-licens kostade närmare 20000 kronor. Styck, oavsett om det var till en server eller till en arbetsstation. Sen ska man inte hymla med att Fibre Channel är en snabb, extremt kraftfull och därmed också svindyr metod att hantera data, där Fibre Channel-switchar sällan kostar under femsiffrigt, och då är det innan decimalen vi pratar om.

Lite överraskande är dock att XSan Admin inte är en del av Server-administrationsapplikationen utan fortfarande körs som en separat applikation. Vidare verkar det också som att Apple har begränsat an-

vändandet av XSan till att enbart gälla Fibre Channel-enheter eftersom klientmaskinerna inte ens får starta Xsan-vyn i System Configuration utan att “en enhet är ansluten”. Å andra sidan går det inte heller att konfigurera ett nytt XSan på min testserver (en Mac Mini Server av senare modell) då den inte kan ansluta fler datorer till SAN:et. Hur som helst så lär detta med all säkerhet klarna varefter Apple släpper de här grejerna, men klart är att de enda maskiner som i dagsläget kan ansluta sig till ett XSan i Apples produktportfölj är de som antingen kan hantera ett expansionskort eller har en Thunderbolt-port, till den senare man kan ju då ansluta en adapter för Fibre Channel när den finns tillgänglig på marknaden.

Profilhantering

Ända sedan försäljningen av iOS-enheter började ta fart till företagskunderna har de kunderna efterfrågat en och samma sak: en central hantering av dessa enheter för att aktivera, inventera, pusha ut konfigurationsfiler, och så vidare. Kort sagt: profilhantering under namnet Profile Manager. I princip är Profile Manager en ihopslagning av Workgroup Manager och iPhone Configuration Utility. Apple har lyssnat och Profilhanteringen i OS X Server Lion är riktigt smart då den inte gör skillnad på OS X och iOS-enheter utan låter dig på användarnivå hantera profilen istället. Beroende på plattform kan du sedan i förväg sätta inställningar för just den användaren, eller gruppen den är med i. Du kan ange vilka tjänster som servern ska erbjuda, och hur dessa ska konfigureras på enheten som ska ta emot profilen och när en användare exempelvis loggar in på sitt OD-konto för första gången konfigureras

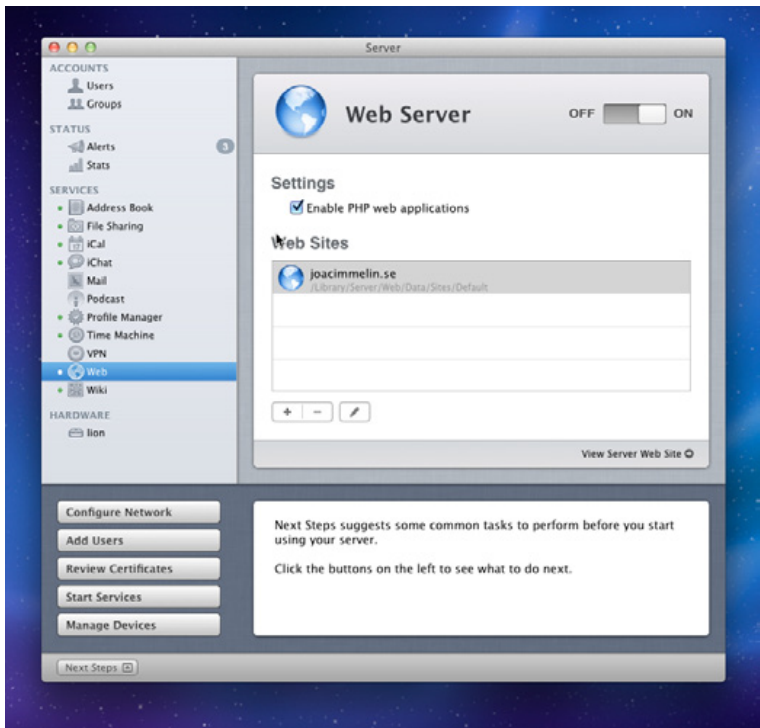
Mail, iCal och så vidare upp automatiskt med alla inställningar som finns på servern. Inställningsfilen för iOS-enheten pushas ut till enheten eller kan laddas ned via webben och samma konfiguration sker även där. Vidare kan du sedan sätta inställningar för VPN och andra inställningar på enheten, exempelvis begränsningar i App Store, får man montera ett USB-minne som stoppas in i en Mac, och så vidare. Den här typen av inställningar ingick ju delvis tidigare i Workgroup Manager men numera så hanterar man dem via en webbläsare istället. Apple har även lagt ned arbete på att du ska kunna sköta samma hantering via Safari i din iPhone eller iPad, vilket är läckert. En annan intressant grej är att du numera kan genom användarportalen, som användare eller admin-

istratör, kan låsa och också radera en enhet som tappats bort eller blivit stulen. Detta fungerar inte bara för iOS-enheter utan också för Mac:ar körandes OS X Lion där du på avstånd kan radera en hårddisk om den är krypterad med FileVault.

Profile Manager ställer en del krav på din server, och din plånbok. Egensignerade certifikat ska fungera men i den sena GM-versionen av OS X Lion Server som jag testat med så fungerar det inte ordentligt. Användarportalen fungerar inte heller som den skall, tyvärr, i denna sena version och förhoppningsvis har Apple fixat det när en skarp version har släppts.

Att hantera webbar med OS X Lion

Om du tillhör den kategorin användare som uppskattat hur Apple gjort det enkelt och relativt smärtfritt att hantera virtuella webbsajter i Snow Leopard Server genom Server Admin så lär du kanske fundera över att antingen stanna på Snow Leopard Server, alternativt titta på Linux eller annan plattform. För även om allt finns kvar under skalet och kan pillas med via Terminalen och en redig editor, så verkar Apple var fullständigt ointresserade av att låta oss köra webbhosting på våra OS X Server-maskiner i framtiden. Via Server-applikationen kan du skapa nya webbar, helst där Apple vill att du ska skapa dem i `/Library/Server/Web/Data/Sites/CustomSitesDefault` men givetvis går det att köra dem från vilken katalog du vill. Vidare kan du slå av eller på PHP, ändra vem som ska få se din sajt, men det är också allt. Inga alias, ingen inställning för WebDav (vilken du istället hanterar när du delar ut en mapp via File Sharing. Snyggt men lite förvirrande),

ingen lista över moduler du kan slå av eller på, ingen inställning för var dina loggfiler hamnar och om de ska arkiveras, med mera. Var slår man på Server Side Includes, CGI-exekvering och Folder Listing? Du kan inte skapa flera certifikat och sedan sätta ett per virtuell domän, utan här är det ett certifikat för alla virtuella webbplatser. Ändrar man från port 80 till port 443 i en virtuell webbsajt i OS X Lion så får man inte ens frågan om vilket certifikat som ska användas, utan det sätter man istället under hårdvaruinställningarna i Server-applikationen. Men endast ett certifikat kan sättas för samtliga webbplatser, och det är mindre bra nyheter. Som jag skrev innan så kan man givetvis fortfarande hantera Apache genom Terminalen men det kan man göra i Linux också, så

rådet blir, om du har många webbar hostade på OS X Server, är att stanna på Snow Leopard Server, eller dra vidare till en annan lite mer webbhostingvänligare plattform.

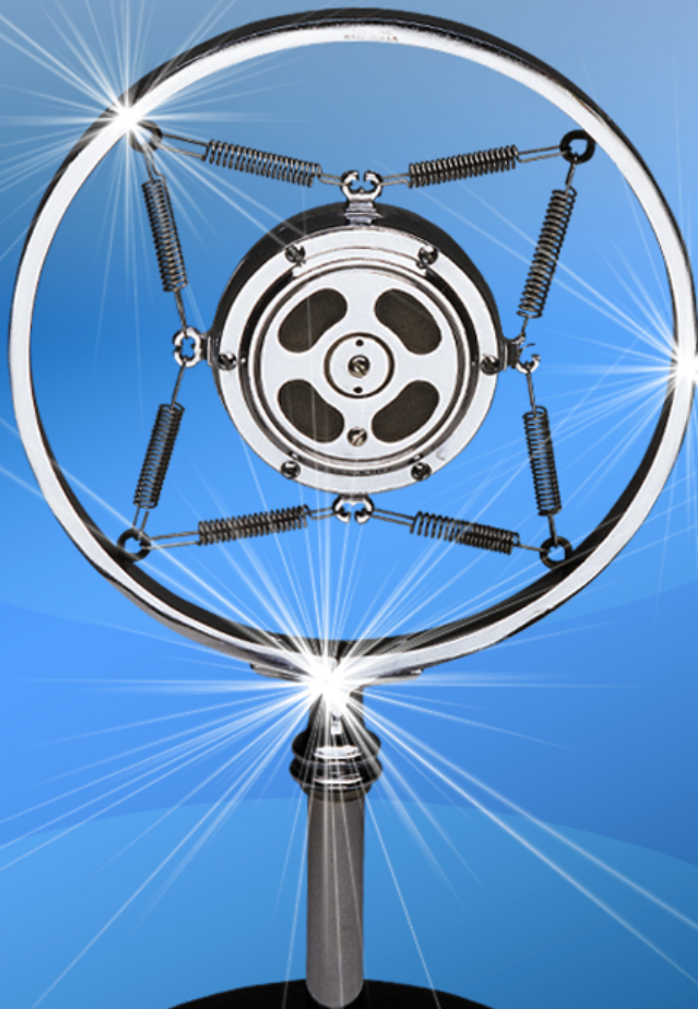
Summering

Men klart är att Apples dagar när det gäller tyngre serverlösningar i och med OS X Server Lion är över. Detta är nu en plattform för små företag eller hemmabruk, och skulle den leta sig in på ett större företag så är det med stor sannolikhet för att hantera iOS-enheter, som i sin tur inte blir helt enkelt då Apple valt att automatiskt sätta upp OS X Server åt dig när du installerar servern, komplett med en Open Directory-master. Du kan fortfarande ansluta OS X Lion Server till ett Open Directory men då slutar hanteringen av användare och grupper att fungera i Server-applikationen och därmed också profilhanteringen (åtminstone som det ser ut i GM-versionen) eftersom den är kopplad till ditt egna lokala Open Directory.

När jag i våras skrev om att Xserve hade lagts ned så förutspådde jag att nästa version av OS X Server skulle bli Apples motsvarighet till Small Business Server från Microsoft. Den senare innehåller Active Directory, Exchange Server och en del annat, men förpackat på ett sätt så det ska vara enklare att använda och risken att göra misstag skall därmed vara mindre för oerfarna administratörer som får i uppgift att sätta upp en liten server åt företaget. Det är där Apple vill vara med OS X Lion Server, något de visar med önskvärd tydlighet. Att bygga in XSan i OS X Lion Server utan att kunna erbjuda särskilt

mycket ur hårdvarusynpunkt att kunna hantera det (i skrivande stund är det Macbook Pro, iMac och Mac Pro som kan arbeta med ett XSan på klientsidan, och endast Mac Pro om man behöver köpa en ny server för ändamålet) känns som en snygg reträtt av Apple. De har dumpat Xserve Raid, XServe och senast Final Cut Server och genom att bygga in Xsan i operativsystemet signalerar de att de inte bryr sig nämnvärt om den marknaden utan låter partners som Promise skörda eventuell frukt av den eftergiften.

Är jag besviken? Både ja och nej. OS X Server Lion både låter dig få kakan och förlora den och är du ute efter viss funktionalitet så är detta en lysande uppdatering, jag tänker då närmast på hanteringen av profiler och pushstödet för e-post, kalendrar och adressböcker. Om du vill fortsätta köra din server som du gjort hela tiden så finns det risk att du blir besviken. Ha det i åtanke innan du uppgraderar, och om du kan så testa noga på en separat maskin innan du ens funderar på att uppgradera din server.

Macradion

- Din subjektiva sanning

www.macradion.se

Äntligen: Stöd för vSphere på Xserve och i Snow Leopard Server

Det “alla” gått och väntat på har nu blivit verklighet. I och med version 5 av virtualiseringsplattformen vSphere från VMware så finns det stöd för att inte bara köra vSphere 5 på en Xserve, utan också att nu, officiellt och för första gången, kunna köra Mac OS X Server under en bare metal-virtualiseringslösning.

Av **Joacim Melin**

Tidigare har det ju med blandade framgångar gått att (lagligt) köra Mac OS X Server under både Parallels Desktop och VMware Fusion, och Parallels egna bare metal-lösning för Xserve har funnits på marknaden i ett par år nu men inte fungerat särskilt bra. Sedan tidigare har det också gått att installera VMware ESXi4 eller senare på [Mac Pro-maskiner](#), vilket aldrig varit officiellt supporterat av vare sig VMware eller Apple.

Virtualisera Windows, Linux och OS X

I och med detta går det alltså att virtualisera Windows, Linux, Mac OS X Server 10.6 (Snow Leopard) och alla de andra x86-baserade operativsystem som stöds i vSphere 5. Hur VMware har fått till detta är för

mig en aning obegripligt, rykten om ett samarbete med Apple har florerat men också avfärdats av flera källor, men samtidigt mycket välkommet av den enkla anledningen att de hundratusentals Xserve som finns där ute i drift nu inte bara får förlängt liv utan också kan användas till så mycket mer ute på företagen, även om Apple själva inte nödvändigtvis känner sig hemma hos de kunderna längre.

Det bör också tilläggas att vSphere 5 inte har något annat administrationsprogram än vSphere Client, som givetvis endast körs på Windows XP eller senare. Dock fungerar det riktigt hyfsat om du kör en virtualiserad Windows-maskin under Parallels Desktop eller VMware Fusion så det är inte en så värst stor ko på isen, om uttrycket ursäktas.

Alternativ till vSphere?

Man kan givetvis tycka att det vore trevligt om det gick att köra exempelvis Citrix XenServer eller varför inte Microsofts vSphere, båda tillgängliga utan kostnad och med riktigt fina funktioner, men stöd för vSphere 5 är nog för att undertecknad ska sätta igång med planerna att tömma sin Xserve på data och skicka in vSphere 5 på den. Så det är planen, och ni kan se fram mot ett test i ett kommande nummer av Macpro Magazine, exakt när beror på när VMware bestämmer sig för att släppa vSphere 5 för nedladdning.

Med tanke på att virtualiseringsmotorn i vSphere, ESXi, egentligen bygger på Red Hat Linux så borde man ju via den kunna installera exempelvis CentOS på en Intel-baserad XServe? Jodå, det går, men det är [inte helt smärtfritt](#), försök med Fedora 11 har [visat sig fungera bät-](#)

[tre](#), åtminstone på äldre Intel-baserade XServes, så CentOS 6.0 kanske fungerar riktigt bra?

Fler experiment och rapporter följer när jag tömt min Xserve. Puh!

Annons

<Din applikation här>

Mångårig erfarenhet av utveckling
i Objective-C och Cocoa

Nu även iOS

 STENBERG IT

<http://stenbergit.se>

Tester

MACPRO
MAGAZINE

FINAL CUT PRO X

ATT BÖRJA OM FRÅN BÖRJAN

Final Cut Pro må vara en doldis för gemene Mac-användare men i inom film- och tv-branschen är den en mycket framgångsrik produkt med nära 100% kundnöjdhet. Därför var det inte konstigt att en hel industri skrek rakt ut i något som fick förstörelsen av Alderaan att likna ett myggstick när Apple lade ner produkten till förmån för en helt ny: Final Cut Pro X.

Av **Peter Esse**

Den tidigare versionen som nått nummer 7.0 var uppbyggt för professionella användare i en relativt konservativ miljö - detta manifesterades både genom visuella metaforer och tilltänkta arbetsflöden. Det var verkligen inte det lättaste programmet att komma in i för den vanliga dödliga användaren - vilket cementerade dess roll som något enkom för proffsen. Visserligen fanns Final Cut Pro Express men det var inte lättare att använda - bara mer funktionsfattigt.

Final Cut Pro X är raka motsatsen då syftet är att tillfredsställa alla - från den lyckliga iMovie-användaren som bara vill ha en smula mer kreativ frihet till nästa Oskars-vinnare eller tv-studion. Att även de förstnämnda är medräknade blir uppenbart redan första gången vi startar programmet. Inte nog att det är uppenbart hur vi importerar vårt material redan från start och snabbt börjar jobba - vi får även möjligheten att ta in hela vårt iMovie-bibliotek.

Organisering

Alla klipp analyseras direkt vid importen vilket möjliggör automatisk sortering. Vi sedan kan lägga till nyckelord på hela eller delar av klipp. Den automatiserade analysen känner igen människor, en eller flera, om det är närbild, halvbild eller helbild. Den kan även känna igen och fixa till allt för snabba panoreringar, skakningar och dåligt ljud. Importerar vi från kameran följer all metadata med vilket det också går att sortera på. Härifrån kan vi använda de listor som Final Cut Pro X skapar åt oss eller fixa egna, så kallade Smart Collections. Då dessa listor är statiska utan baseras på metadata så uppdateras de med nytt material allt eftersom vi importerar sådant och det passar in enligt de kriterier som vi satt upp.

Vi använder sedan den inbyggda “Event browser” för att hitta klippen som vi behöver och helt plötsligt undrar vi hur vi i hela friden kunnat leva med “Bins” från gamla Final Cut Pro. Lite som att jämföra iTunes med att organisera sin musik manuellt i mappar. Denna funktion ersätter till en viss del Final Cut Server som även den är nerlagd.

Framtiden är digital

Final Cut Pro X fokuserar på att importera så många digitala format som möjligt och sväljer så klart de så vanliga AVCDH och H264 från systemdigitalkameror - gärna direkt från SD-kortet. Pro-användarna kan glädjas åt en upplösningsoberoende tidslinje som hanterar upp till 4K medan vanliga användare säkert uppskattar möjligheten att spela

in direkt från iSights-kameran. Högt och lågt var ämnet för dagen. Gemensamt för dem alla är att allt sker blixtersnabbt. Konverteringar och renderingarnas tid är förbi - allt sker i realtid.

Även gamla bandare stöds via FireWire - för andra lösningar krävs kompatibla tredjepartslösningar. Apple vill så gärna putta in alla användare i den digitala tidsåldern.

Redigeringsarbetet

Final Cut Pro X har fått en hel del kritik för att bara vara ett iMovie på steroider och det kan vi till en viss del förstå, även om vi väljer att se det som positiv sådan – gränssnittet är inte helt olikt och redigeringen lika så. Det mest uppenbara är möjligheten skimma igenom klippen - det vill säga dra över dem med hjälp av muspekaren och på så sätt “snabb-

spola” fram och tillbaka i blixstens hastighet. Sättet som vi markerar valda delar av klippet – via gula klamrar - är också direkt taget från iMovie.

Men på samma sätt som det är likt iMovie visuellt och i urvalprocessen så känner vi även av släktskapet med gamla Final Cut Pro – grunden, om vi så vill, kan med fördel fortfarande vara den gamla hederliga “Three-point editing”-tekniken med tillhörande snabbkommandon.

Den stora skillnaden här är vad Apple kallar “Magnetic Timeline” men som de lika gärna kunde döpt till Magic Timeline - för oj vad smidigt det är när klippet helt plötsligt slutar hamna huller om buller efter ett litet tag. Nu är det ordning och reda som gäller och bild och ljud i synk är heligt.

Vi delar inte längre upp olika sektioner i olika spår - är vi nöjda med en sektion så skapar vi ett “Compund clip” av det hela och på så sätt sammanfogar, video, ljud, eventuella stillbilder och effekter. Lika lätt som vi skapar dem har vi möjlighet att dubbelklicka på ett klipp för att förändra dem på nytt.

Ljud och ljus

Tidigare såldes Final Cut Pro med programpaketet Final Cut Studio – där fanns även program som exempelvis Soundtrack och Color. Huvudfunktionaliteten i dessa program - att skapa nya ljud respektive total färghantering av filmer finns inte i Final Cut Pro X. Men man har implementerat en hel del tekniker från de båda. Ett exempel är importen av material där FCPX kan analysera ljudet och förbättra det vid behov. När det kommer till färghanteringen har vi bland annat möjlighet att enkelt förbättra färgåtergivningen med bara ett klick, eller anpassa hela eller delar av en film baserat på ett klipp. Eller för den delen jobba med maskning och nyckelrutor.

Compressor och Motion

Final Cut Pro X har möjlighet att exportera vårt material till webben inklusive HTTP-Streaming, iPod, iPad, iPhone, DVD, Blu-Ray och en rad andra filformat med hjälp av färdiga inställningar. Vill du laborera mer själv eller använda dig av batch-export så får du köpa till Compressor för 375 kronor. Trots att gränssnittet i det fallet liknar gamla Final Cut Pro och därmed ser ut som en påse skridskor så är även det omskrivet från grunden med allt var det innebär med 64-bitars stöd, Grand Central Dispatch och allmänt översnabb. Att fördela jobbet över flera Macar i nätverket är även det numera en barnlek.

Med motion (även det 375 kronor) skapar vi egna effekter, övergångar, texter och animationer. Det som tidigare krävde tidsödande renderingar sker nu i realtid, precis som resten av Final Cut Pro X. Till skillnad mot Compressor har Motion begåvats med ett nytt, enklare, gränssnitt. Snabbare, enklare och roligare gäller även här alltså.

Sammanfattning

Final Cut Pro X handlar om att jobba snabbare och effektivare. Grunden i detta är nya mediehanteringen där vi numera gör grovsorteringen betydligt snabbare, detaljerna hittar vi genom skimningen och sedan skickar vi ner materialet på tidslinjen. Väl där går arbetet mastodontmycket smidigare när vi i princip inte behöver bry oss om något annat än det vi jobbar med för tillfället, resten av materialet på linjen håller sig på plats både innan och eventuellt efter.

Vidare gör Final Cut Pro X mycket av arbetet när det kommer till

ljud och färg automatiskt och det räcker absolut för det glada semi-proffset – professionella användare får se det som en bra hjälp på vägen innan finliret sätter igång.

För Apple har absolut lyckats i sin strävan att göra ett program som fungerar för nästan alla - men då pratar vi användarmässigt. Rent tekniskt fattas en del funktioner för att det skall gå att använda i större produktioner. Men grunden för att nå fram hela vägen - ett API för tredjepartstillverkare att använda är högprioriterat från Apples sida och kommer snart. Under tiden rekommenderar vi ändå ett inköp av Final Cut Pro X för den superprofessionella användaren enbart för att se hur framtidens videoredigering ser ut. För alla andra som är det minsta intresserad av film så är det ett givet köp.

Apples svar på kritiken

Få, om några, företag skulle vågat göra det Apple nu gjort - att lägga slänga ut det gamla och in med något helt nytt. Men visst har kritiken haglat och det finns de som mena på att Apple skulle haft kvar Final Cut Pro 7 och i stället ersatt Final Cut Express till en början med.

Den största kritiken har handlat om avsaknaden av bakåtkompatibilitet, ingen tidskodsexport, inget flerkamerastöd och inget XML-stöd. Bakåtkompatibilitet kommer aldrig att ge, Apple tycker att att EDL-tidskodsexport är en typiskt gammal sak och att den bör ersättas med modernare alternativ men den kommer som tredjepartsplugin. Dessa blir i sin tur blir möjliga när XML-stödet kommer på plats och det är som sagt högprioriterat. Företaget har också pekat ut en inriktning där det kommer gå betydligt kortare tid mellan uppdateringarna än vad det

gjort med tidigare versioner.

Just uppdateringarna blir enklare i och med den digitala distributionen via App Store. Apple har också medgett att man eventuellt kan komma att fortsätta försäljningen av Final Cut Pro 7, som dessutom fungerar på OS X 10.7 Lion, ett tag till. Final Cut Server kommer dock ej att fungera på Lion

Mer om detta finns att läsa på Apples FAQ om Final Cut Pro X.

Endast App Store

Final Cut Pro X går som bekant endast att köpa via App Store och priset är 2 299 kronor. Som företagare vill du antagligen ha ett moms-specificerat kvitto men det erbjuder inte Apple som standard. Därför måste de som vill ha detta kontakta kundtjänsten och be om ett i efterhand.

Apple kommer snart att erbjuda möjligheten att köpa volymlicenser via vanliga Apple Store men då är det minst 20 stycken som gäller. Leveransen sker i form av koder som man sedan skriver in i Mac App Store.

Final Cut Pro X

Tillverkare: Apple
Pris: 2 299 kronor
Köp hos: [Apple Store](#)

iA Writer | minimalism galore

En av utmaningarna med att köpa en 11" Macbook Air är att hitta programvaror som matchar datorn. För tunga program känns fel, och vissa program passar inte alls på denna lövtunna lilla maskin. Apple Mail passar inte riktigt in, Sparrow gör det. Microsoft Word passar inte – iA Writer gör det.

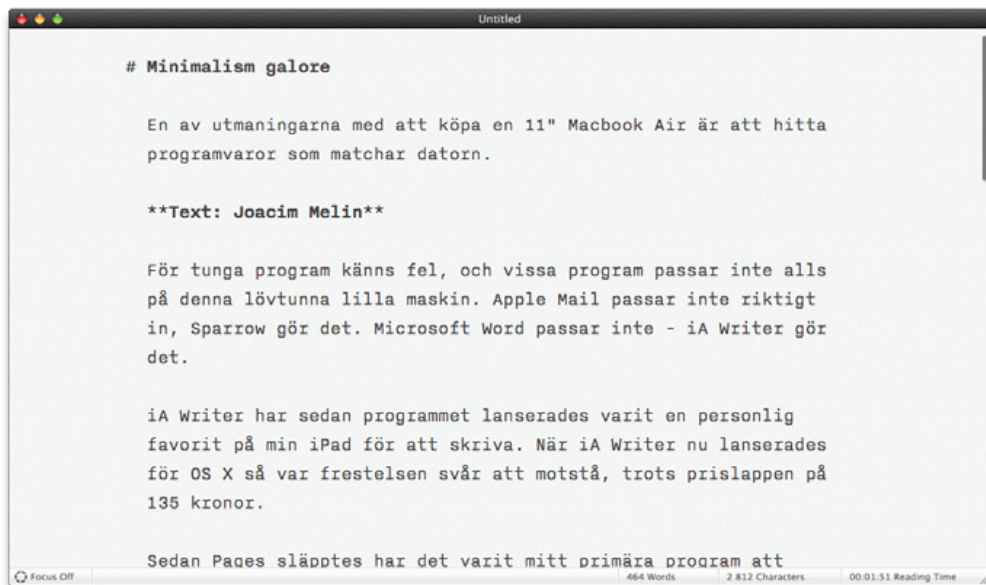
Minimalism galore

En av utmaningarna med att köpa programvaror som matchar datorn

****Text: Joacim Melin****

För tunga program känns fel, och på denna lövtunna lilla maskin in, Sparrow gör det. Microsoft Word det.

iA Writer har sedan programmet favorit på min iPad för att sk

Av **Joacim Melin**

iA Writer har sedan programmet lanserades varit en personlig favorit på min iPad för att skriva. När iA Writer nu lanserades för OS X så var frestelsen svår att motstå, trots prislappen på 135 kronor.

Sedan Pages släpptes har det varit mitt primära program att skriva i. Programmet har alltid varit en skön motvikt till Microsoft Words lönnfeta karaktär, men det finns saker med Pages jag inte gillar. Exempelvis har Pages en underlig egenskap där det "glömmar" vilken katalog du sparat ned ett dokument i om det dokumentet inte är sparat i Pages egna format. Så om du vill spara ned ytterligare saker i samma katalog med Pages så måste du navigera dig fram till den katalogen igen. Sparar du däremot ned dokumentet i Pages egna format så fungerar detta klockrent. Vidare är det onödigt bökiigt att få Pages att förstå sven-

ska formatinställningar som citattecken, stavkoll, med mera. Kort sagt, det är ett program främst skrivet för amerikanska kunder och därmed får vi som inte bor där nöja oss med vad vi får.

iA Writer är som att återgå till papper och penna, fast med ett tangentbord och en skärm. Programmet är egentligen nedskalad version av vilken grundläggande texteditor som helst. iA Writers stora behållning är dess visuella egenskaper. Focus-läget är vansinnigt bra där du endast har en mening i taget markerad. Resten av texten blir grå och därmed har det enklare att fokusera på den mening du arbetar med just nu. Helt enkelt genialt.

Typografin är underbar att arbeta med, att kunna köra programmet i fullskärmsläge, precis som på iPad, är verkligen stimulerande för kreativiteten. Däremot är iA Writer seriöst begränsat när det gäller att spara vad du skapat. Du kan exportera dina texter till HTML, alternativt spara ned det i standardformatet Markdown där en rad inbyggda formatteringsegenskaper finns inbyggda.

iA Writer kommer definitivt att bli programmet jag skriver mina artiklar i för Macpro Magazine, eftersom jag vet att resten av mitt produktionsflöde kan hantera vilket format som helst. När jag däremot skriver åt externa kunder får det bli Pages, och det av en enda anledning: att kunna spara i MS-Word-formatet. För hur sorgligt det måne vara så är det standardformatet alla arbetar med fortfarande.

iA Writer for Mac 1.0.1

Leverantör: Information Architects

Pris: 135 kronor

Köp den hos: [Mac App Store](#)

**100% UPPTID FÖR DINA
NAMNSERVAR!**

**ANYCAST DNS
BÅDE FÖR WEBBHOTELLS-
OCH DOMÄNKUNDER**

BESTÄLL

Wkly

Vilken vecka är det?

Att den inbyggda kalendern i iPhone och iPod Touch varken visar aktuell vecka eller har en separat veckovy är lätt att irritera sig på. Den svenskutvecklade applikationen Wkly försöker råda bot på en sektion av detta problem, nämligen att snyggt och smidigt berätta för dig vilken vecka det är.

Av Oskar Eklind

När du först startar Wkly möts du av en vit och kursiv text ovanpå en vacker bakgrundsbild där texten visar aktuell vecka samt datum. Skakar du försiktigt på din iPhone eller iPod Touch ploppar det upp en ny bakgrund att vila ögonen på. Samtliga bilder går under kategorin landskap och natur och är överlag vackra och stilfulla. Textsnittet faller mig dock inte riktigt i smaken och jag hade gärna sett möjlighet till modifikation och förändring av utseendet. Vid sidan av Wklys huvudsakliga uppgift, att elegant visa för dig som användare vilken vecka det är, innehåller applikationen en del små finesser. Wkly ger dig möjligheten att välja

ut ett specifikt datum, vilket du vill fram till 31 december 2100, och berättar sedan vilken vecka som infaller under ditt valda datum. Drar du ditt finger åt andra hållet över skärmen får du möjligheten att välja årtal och veckonummer för att se vilka datum som infinner sig under den valda veckan.

Wkly erbjuder möjligheten att infoga veckomarkeringar i den inbyggda kalendern, det vill säga skapar en aktivitet på varje måndag med veckans nummer som namn. Detta är något som tidigare enkelt kunnat lösas genom att prenumerera på veckokalendrar från nätet via iCal på din Mac men det trots allt ett välkommet tillägg. Denna integration kan du slå av och på med ett litet knapptryck inne i Wklys inställningar som du når genom att trycka på applikationens startskärm. Slutligen

använder sig Wkly av notisbrickor på ikonerna för att stoltsera med aktuell vecka även på din hemskärm. En sannerligen trevlig funktion och ett smart användande enhetens inbyggda gränssnitt. Även detta tillägg kan du stänga av och på inne i applikationens inställningar. Tyvärr gör notisbrickorna att i alla fall jag inte öppnar applikationen speciellt ofta, jag ser redan på hemskärmen vilken vecka det är och det räcker för mig.

Visst är Wkly en snygg applikation och fyller säkerligen en funktion för många användare. Bakgrundsbilderna och gränssnittet är en njutning för ögat och Wkly gör allt den säger sig göra. Jag själv nöjer mig med att ha veckomarkeringar i kalendern och känner inte att applikationen fyller något tomrum i mitt vardagliga användande av min iPhone. Dock gillar jag framför allt idén med att visa aktuellt veckonummer som notisbricka, den lilla finessen skulle sitta fint vid ikonerna för kalenderapplikationen.

Om du känner att du vill ha bättre koll på veckorna och anser att du har råd så lär du inte bli missnöjd med Wkly. Jag tar dock mina sista ack så åtråvärda sju svenska riksdaler och spenderar dem på en Piggelin istället.

Wkly

Utvecklare: Konstruktör

Pris: 7 kronor

Köp den på: App Store

Denna texten kunde ha försvunnit i ett spamskydd.

Tur att Macpro kör Halon VSP.

Vi tar aldrig, aldrig bort riktiga brev. Det känns självklart, men ändå är vi nästan ensamma om det.

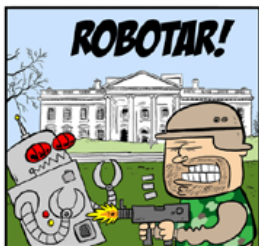
Hur går det till, undrar du. Först och främst måste man kunna skilja på brev och spam. Andra tillverkare använder gratistekniker (men tar betalt för det, så klart) som tittar på brevens innehåll. Vi tittar i stället på volymen som breven sprids i. Det är svårt, men betydligt smartare.

Dessutom tar vi aldrig bort brev i det tysta. Vi är vad man brukar kalla "transparenta", och kan således ge tydliga felmeddelanden till avsändaren. Vi kallar det att "neka" spam, vilket är trevligare än att ta bort brev. Läger man ett brev i karantän slutar det ofta med att det försvinner, utan att någon ser det.

Är vi bra nog åt dig? Låt oss säga så här. Vi är en av få produkter som klarar av trafiken och kraven hos stora webshotell. Titta gärna på våra referenser. Oddsen är goda för att du kommer bli mycket, mycket nöjd. Dessutom är vi ett svenskt företag, med mycket trevlig support.

HALON
halon.se

WANLOO

**SPACE
KARATEE**

Annon

ROCK MANLYFIST

-Master of **SPACE KARATE!**

En webserie av Johan Wanloo

www.rockmanlyfist.com

NYTT
AVSNITT
VARJE
MÅNDAG!

Retro

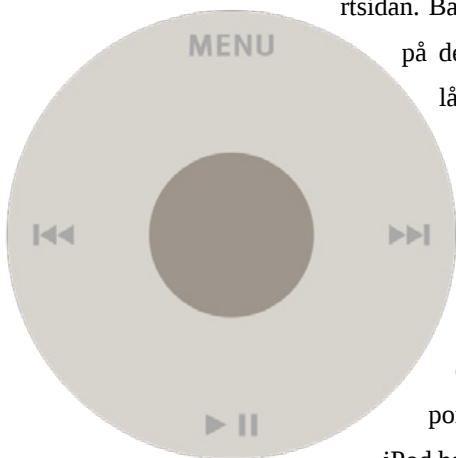
Tusen låtar i din ficka

En gång i tiden, strax innan jul 2001, så ramlade det in ett paket till mig. I paketet låg en kubformad (!) kartong med bilder på Bob Marley, och på en vit tingest kallad iPod.

Av **Joacim Melin**

Den hade en liten hårddisk på fem gigabyte, ett typsnitt vid namn Chicago som hämtades från den första Macintosh-modellen, ett vansinnigt smart scrollhjul och en stor, fet, firewire-anslutning på den övre kortsidan. Baksidan hade ett aluminiumskal, inte helt olikt det

på den första iPhone-modellen. Tillsammans med en låsknapp och ett hörlursuttag var det allt du fick om du köpte en iPad. Åtminstone såg det ut så. För när du började använda din iPod så förstod du snart att det du höll i inte var vilken produkt som helst. Jag hade haft flera MP3-spelare tidigare, och dis-sat samtliga. MiniDisc hade åkt ut snabbare än du kan säga "flopp" och jag hade allt som oftast en portabel CD-spelare i väskan till och från jobbet. När iPod hade landat i min hand så var det slut med snurrande plastsivor i innerfickan.

Att ha en iPod på den här tiden var något exotiskt och speciellt. Detta var innan iPod ens gick att synkronisera med en Windowsbaserad dator, innan iTunes ens fanns för Windows. Så folk glodde, tittade, pekade och bad till och med att få hålla lite i den och bara snurra på hjulet. Att Apple gjort allt för att iPod skulle lyckas kändes och syntes verk-

Play nice

Further är ett litet, snabbt företag laddat med kraftfullt kompetenta och trevliga tekniker och konsulter. Vi levererar ett högt värde genom att sätta oss in i våra kunders verksamhet och skapa IT-system och lösningar som passar och fungerar.

För att få allt att löra har vi tagit fram ett tekniskt stöd som inte bara är listigt genomtänkt utan som också ger oss möjlighet att ha full kontroll, automatisera det tråkiga och utlova unika garantier.

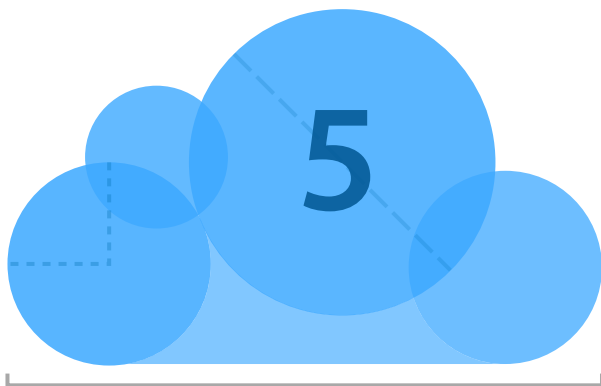
Oberoende av vad du kör hjälper vi dig hitta vägen.

ligen. De anlidade ett externt företag, Pixo, som under två stränga ögon tillhörande Steve Jobs hade utvecklat det grafiska gränssnittet och man kan inte annat än att buga sig inför ett enormt väl utfört arbete. Själva iPod:en designades av Jonathan Ive och under dåvarande hårdvaruchefen Jon Rubenstein (idag löneslav på HP efter en kort session som VD på Palm) byggde Tony Fadell och Michael Dhuey och deras team den interna hårdvaran.

Sedan lanseringen i Oktober 2001 har Apple sålt över 300 miljoner iPods. En del har förvandlats till skrot, andra ligger i en byrålåda och dammar. Jag har säkerligen 2-3 iPods av andra modeller som ingen vill använda längre, men min första generations iPod fungerar fortfarande utmärkt och står på finhyllan tillsammans med andra designklenoder som är väl värda att lyfta fram. Har du kvar en så släng den inte - iPod är en av världens främsta milstolpar inom produkt-design och jag har svårt att se någon annan produkt från Apple eller annat företag som så framgångsrikt kombinerar effektiv, minimalistisk och ändå så otroligt genomtänkt design på det sätt som iPod gör.

Den 23:e oktober fyller iPod tio år. Grattis i förskott!

MACPRO

MAGAZINE

Macpro Magazine Augusti
utkommer i slutet av augusti